

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

18. srpen 2022

NOVINKY

Výstava

Z klidu do pohybu

Sto let litomyšlské atletiky

18. září – 13. listopad 2022

Výstava vás provede sto lety života litomyšlské atletiky, během nichž atletický oddíl zažil období slávy a úspěchů, ale samozřejmě i roky útlumu činnosti. V litomyšlském lehkotletickém oddílu, ať už pod hlavičkou Sokola, Slovanu nebo TJ Jiskry, vyrostla řada úspěšných sportovců, trenérů a činovníků. Mnozí z nich nám na výstavu zapůjčili tolik dokumentů, fotografií, dresů, pohárů a medailí, že mohla vzniknout poměrně ucelená výstava o dějinách litomyšlské atletiky i její současnosti.

Dívky na startu, hřiště SK Litomyšl, 40. léta 20. století

K dlouhé atletické historii patří také pořádání řady tradičních závodů, jako je např. Velká cena města Litomyšle v hodu diskem žen, nebo legendární Jandíkův šestiboj. A pokud vás zajímá, kdo společně s litomyšlskou atletikou letos slaví sto let od svého narození, nezbývá vám než naši výstavu navštívit.

Záštitu nad výstavou, pořádanou ve spolupráci s Atletickým oddílem TJ Jiskra Litomyšl, převzal starosta města Litomyšle Daniel Brýdl.

Vernisáž výstavy proběhne v sobotu 17. září 2022 v 15 hodin v hlavní budově muzea.

Atlet a dlouholetý předseda oddílu Vlastimil Michl, 1964

Doprovodný program pro širokou veřejnost:

Po celou dobu trvání výstavy si můžete přijít prověřit svoji fyzickou zdatnost v kruhovém tréninku, vyplnit jednoduchý atletický kvíz, seznámit se s pravidly fair-play nebo shlédnout krátké filmy z historie litomyšlské atletiky. Prostě se s námi vydat na cestu „z klidu do pohybu“.

Program pro školy:

Komentované prohlídky se sportovně laděným doprovodným programem pod dohledem lektora vám nabízíme po celou výstavu. Rezervace prohlídek u průvodců na čísle 461 615 287 nebo na e-mailu kmoskova@rml.cz.

Cílová skupina: Žáci MŠ, ZŠ a studenti SŠ.

Provázanost se ŠVP: Program lze zahrnout do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět – tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas a vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Člověk a zdraví – obor tělesná výchova.

(Renata Kmošková, Miluše Vopařilová)

Výstava

Litomyšl na fotografiích Miroslava Škrdly – 50. a 60. léta

2. říjen 2022 – 1. leden 2023

Celoživotní vášní Miroslava Škrdly (1923–2016) bylo fotografování. Celá desetiletí působil mezi místními amatérskými fotografy, účastnil se řady soutěží a výstav. Od přelomu 50. a 60. let, kdy převzal od Jana Matouška otěže místního hlavního fotografa, nechyběl se svým fotoaparátem na žádné litomyšlské nebo okolní kulturní či společenské události. Velmi důkladně dokumentoval rovněž stavební proměny města.

Fotografická pozůstalost uložená v muzeu obsahuje desítky tisíc snímků a v následujících letech ji chceme výběrově představit veřejnosti sérií podzimních výstav. V letošním roce začneme

nejstaršími snímky z let 1956 až 1969. Litomyšl tehdy vypadala a především žila zcela jinak než dnes...

Součástí výstavy bude doprovodný program „**Poznej svého souseda**“. V případě, že někdo někoho na fotografiích pozná, bude mít možnost napsat do tabulek u jednotlivých fotografií jeho jméno a případně i krátkou informaci o něm. Stane se tak na chvíli velkým pomocníkem pracovníků muzea při katalogizaci této historicky nesmírně cenné a rozsáhlé fotografické pozůstalosti.

Vernisáž výstavy proběhne v sobotu 1. října 2022 od 16 hodin.

(Veronika Sochůrek)

Dílny pro veřejnost v Portmoneu

Suchá jehla

pátek 2. září 2022 od 17 hodin

Přijďte si vyzkoušet grafickou techniku tzv. suché jehly, která spočívá ve vyrytí kresby ostrým hrotem do měděné desky a v jejím následném otištění na papír v grafickém lise. Výsledné práce mívají nezaměnitelný měkký až sametový charakter. Pro svou nenáročnost byla tato technika oblíbená u mnoha známých umělců, jako např. Rembrandta van Rijna, Edvarda Muncha nebo Pabla Picassa.

Z Váchalových současníků se technikou suché jehly nejvíce proslavil Bohuslav Reynek. S Váchalem je sice mnohé odlišovalo, ale také mnohé spojovalo.

Lektorkou kurzu je Anna Pátková. Na dílnu je nutné se předem přihlásit na e-mail klimesova@rml.cz nebo na tel. 777 840 425. Kapacita je 8 osob. Kurz je určen pouze pro dospělé a děti přibližně od 15 let. Cena dílny 400 Kč včetně vstupu do expozice. Portmoneum bude otevřeno výhradně pro účastníky kurzu.

(Hana Klimešová)

Přednáška

Litomyšlský purkmistr, lékař a historik František Lašek – 150. výročí narození a 75. výročí úmrtí

27. září 2022

V úterý 27. září od 17 hodin proběhne v hlavní budově muzea přednáška historika Stanislava Vosyky z Městské galerie Litomyšl o MUDr. Františku Laškovi (1872–1947), asi nejvýznamnější postavě litomyšlských dějin první poloviny 20. století. Jako řídící primář vedl v období 1921–1935 místní nemocnici, psal historické práce o městě a v letech 1919–1941 zastával úřad purkmistra čili starosty města. Litomyšl se v této době všestranně rozvíjela, na čemž měl František Lašek obrovskou zásluhu.

(Martin Bošík)

Dny evropského dědictví

10. září 2022

U příležitosti konání Dnů evropského dědictví bude do všech objektů Regionálního muzea v Litomyšli (hlavní budova, Rodný byt Bedřicha Smetany, Portmoneum) v sobotu 10. 9. 2022 vstup pro všechny jen za snížené vstupné.

(Renata Kmošková)

Mezinárodní den seniorů

1. říjen 2022

Milí senioři, v sobotu 1. října, v den vašeho svátku, jsme pro vás připravili po celý den volné vstupy do hlavní budovy muzea, Rodného bytu Bedřicha Smetany a Portmonea – Musea Josefa Váchala. Těšíme se na vás.

(Renata Kmošková)

Prázdniny v muzeu

červenec – srpen

Tajemná cesta muzeem – hra pro malé i velké návštěvníky, celé rodiny

Hledej a plň zašifrované úkoly v prostorách nových výstav *Čtení pod lavicí* a *Současná dětská ilustrace* a stálé expozice muzea. Pomocí šifrovacího klíče ti to půjde hladce. Kdo se nevzdá a vše správně vyluští, dostane odměnu. Šifrovací klíč s hracím formulářem bude připravený na pokladně muzea.

Ukaž Pepánkovi, že to jde!

Nechce se ti luštit šifry? Nevadí, pomoz Pepánkovi vyplnit pracovní list s rébusy, tajenkou či detektivním případem z komiksu *Případy detektiva Štíky*. Odpovědi nalezneš ve výstavě *Čtení pod lavicí*. Správné řešení je připraveno na pokladně muzea a odměna tě pak určitě nemine.

Nenechte si ujít!

Dětská herna, interaktivní hry ve výstavě *Čtení pod lavicí*, fotokoutek a pracovní listy s rébusy ve výstavě *Současná dětská ilustrace*.

(Renata Kmošková)

Výstava

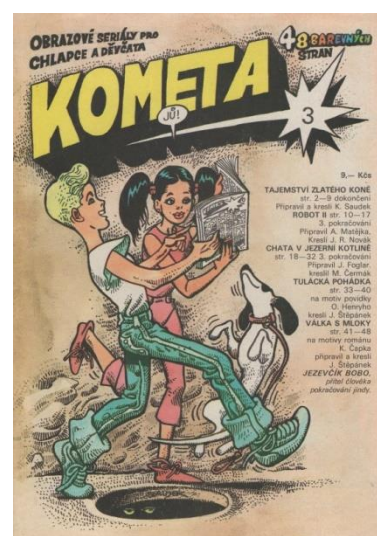
Čtení pod lavicí

Časopisy pro děti a mládež od počátků po rozpad Československa

29. květen – 18. září 2022

„Už vyšlo *Ábíčko*?“ Tuhle větu slyšeli prodavači v trafikách pravidelně. Podobně jako dotazy na *Čtyřlístek* nebo *Kometu*, zboží, které vycházelo v obřích nákladech, ale přesto často končilo schované „pod pultem“ pro dobré známé. Nebo se prodávalo společně s nějakým neatraktivním titulem, jenž jinak nešel na obbyt.

Přijďte si na výstavu zavzpomínat na své dětství a ukázat potomkům, co jste v jejich věku četli. Na výstavě jsou k vidění nejen časopisy dnešních rodičů, ale i prarodičů a praprarodičů. Seznámíte se s těžkými začátky vydavatelů „za Rakouska“, rozmachem ukončeným nacisty, vnucenou komunistickou reorganizací i velkými

nenaplněnými porevolučními plány... Čeká na vás přes 150 titulů – *Malý čtenář, Junák, Mladý hlasatel, Punťa, Srdíčko, Rodokaps, Vpřed, Mateřídouška, Ohníček, Sluníčko, Sedmička, Pionýr, ABC, VTM, Pionýrská stezka, Čtyřlístek, Kometa, Pif, Mickey Mouse, Šmoulové, Asterix...*

Výstava je doplněna bohatým interaktivním programem, který je inspirován hrami ze starých časopisů. Můžete se také začíst do mnoha ukázek komiksů, českých, francouzských nebo třeba kubánských.

Termíny **komentovaných prohlídek výstavy pro veřejnost**: 28. května v 18:00, 15. června v 16:30, 6. září v 16:30.

Školy, školky a školní družiny si musí termín komentované prohlídky rezervovat předem na emailu kmoskova@rml.cz nebo tel. 461 615 287.

(Petr Chaloupka)

Výstava

Současná dětská ilustrace

29. květen – 4. září 2022

ABC, Bublifuk či Sluníčko.

Výstava představuje práci šesti českých autorů, kteří se věnují převážně tvorbě pro děti, ilustraci a animaci.

Barbora Brůnová je autorka komiksových stripů *Já to měl první*, ilustrátorka knih, komiksů a prodejních obrázků.

Autorka a ilustrátorka knih o lese, přírodě a o tom, co nás přesahuje, **Bára Buchalová** ilustrovala více než 45 dětských knih a kreslila také pro časopisy

Autor komiksů, výtvarník, ilustrátor a animátor **Libor Drobný** je tvůrcem obrázků k více než dvěma stům publikací. Jeho kresby a texty se objevují v časopisech, jako jsou *Sluníčko, Mateřídouška* nebo *Špuntíci*.

Ilustrátor dětských časopisů a komiksových sérií **Tomáš Chlud** vytvořil například *Kouzelný kalendář* nebo *Velké putování*. Spolupracuje mimo jiné s Divadlem Spejbla a Hurvínka a získal také nominaci na Českého lva za nejlepší kostýmy.

Kreslíř vtipů a ilustrátor **Tom Pekárek** kreslí ilustrace pro časopis *Mateřídouška*, vtipy pro časopis *Tapír*, ale i obrázky na trička pro bastard.cz.

Scénárista a ilustrátor **Honza Smolík** vytvořil řadu knížek komiksů a hádanek pro děti.

(Veronika Sochůrek)

Letní dětská herna

od 28. května 2022

Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší letní herny. A na co se můžete těšit? Na oblíbené hrací koutky, domeček, dřevěnou stavebnici, výtvarné tvoření pro malé umělce a mnoho dalšího. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea.

Těšíme se na Vás!

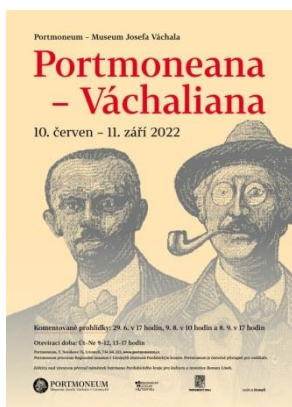

(Renata Kmošková)

Výstava v Portmoneu

Portmoneana – Váchaliana

10. června – 2. říjen 2022

Regionální muzeum v Litomyšli, které Váchalovo muzeum spravuje, získalo v posledních letech řadu sbírkových předmětů souvisejících s Josefem Váchalem, Josefem Portmanem nebo Portmoneem, veřejnost je však zatím neměla příležitost zhlédnout. Vystavena bude například Váchalova autorská kniha *Satanu* z roku 1926, model Velké čertovny Portmonea a řada grafických listů, tiskařských štočků a exlibris zhotovených Josefem Váchalem nebo pro Josefa Portmana.

Záštitu nad výstavou převzal náměstek hejtmána Pardubického kraje Roman Líněk. K výstavě je vydán reprezentativní katalog výstavy.

Poslední komentovaná prohlídka výstavy:

8. září 2022 od 17.00

(Hana Klimešová)

Výstava v Portmoneu

Penáti

10. června – 18. září 2022

Poprvé od smrti Josefa Portmana se do domu vrací všechny sošky z domácího oltáříku, které vyřezal a omaloval Josef Váchal někdy mezi lety 1916 a 1921. Penáti jsou domácí bůžkové, kteří mají domácnost chránit. Tyto sošky jsou však ve sbírce Památníku národního písemnictví vedené jako Alegorie zlých vlastností, jejich přesnou úlohu se tak již patrně nikdy nedozvíme. Vystaveni budou v Portmanově knihovně, vyřezané a malované Josefem Váchalem.

Výstava je pořádána ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví v Praze.

(Hana Klimešová)

Půjčte si šachové figurky v muzeu...

od 1. července 2022

Nedávno byly v Mariánské ulici v Litomyšli instalovány dva venkovní šachové stolky. Náklady hradilo město z participativního rozpočtu, kam tento projekt přihlásil pan Vlastimil Pešina.

Šachové figurky si můžete přinést vlastní, nebo si je můžete **od 1. července 2022 zapůjčit v muzeu**. Na pokladně budou k dispozici v otevírací době muzea, tedy od úterý do neděle od 9 do 17 hodin. Půjčují se na jeden kalendářní den, nejpozději do 17 hodin musí být vráceny.

Půjčovné je zdarma, vybíráme pouze vratnou zálohu 300 Kč.

Figurky zakoupil pan Jiří Fišer, provozovatel Zmrzliny U Fiška.

(René Klimeš)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

25. červen – 13. září 2022, Podbrdské muzeum, Rožmitál p. T.

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocaty-osobnich-pocitacu-u-nas-2022-06-25>

Krvavý román Josefa Váchala

12. srpen – 31. říjen 2022, Muzeum Benátecka, Benátky nad Jizerou

Výstava je věnována nejznámějšímu tisku Josefa Váchala, který vydal v roce 1924 v nákladu 17 exemplářů.

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavicí – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, 461 611 162, kmoskova@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

František Lašek / Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, 461 614 626, bostik@rml.cz

Současná dětská ilustrace / Miroslav Škrdla – MgA. Veronika Sochůrek, sochurek@rml.cz

Atletika – Mgr. Miluše Vopařilová, 461 611 162, voparilova@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!